

Annandag Jul

Predikan på distans 2022-12-26

Kyrkoherde Sten Rydh, Evangelisk-lutherska kyrkan i Sverige.

I Guds, Faderns + och Sonens och den Helige Andes, namn. Amen.

Bön. Käre himmelske Fader! Vi tackar dig för det klara bibliska budskap som Stefanus fick frambära. Ge oss nåd att också frimodigt hålla fast vid ditt ord, tro på det och leva efter det. Ge oss så till sist en salig hädanfärd. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.

Dagens ämne: *Martyrerna.*

Epistel: Apg.6:8-15, 7:54-60. Evangelium: Matt. 23:34-39

Predikotext: Luk. 12:49-53 (3:e årg.). *Den oundvikliga söndringen.*

Jesus sade till sina lärjungar: 49 Jag har kommit för att tända en eld på jorden, och hur gärna ville jag inte att den redan vore tänd. 50 Men jag har ett dop som jag måste genomgå, och hur vändas jag inte tills det är fullbordat. 51 Menar ni att jag har kommit med fred till jorden? Nej, säger jag er, inte fred utan splittring. 52 Ty härefter kommer fem i en och samma familj att vara splittrade, tre mot två och två mot tre, 53 far mot son och son mot far, mor mot dotter och dotter mot mor, svärmor mot sonhustru och sonhustru mot svärmor.

Dagen efter läsandet av julevangeliet om glädjen och friden genom Guds evige Son som blivit människa möts vi idag av budskapet om söndring, ofrid, förföljelse och martyrskap. Så var det också när Jesus föddes i Betlehem. Sedan vi läst om herdarnas och de vise männens tillbedjan av barnet i krubban erinrar vi oss kung Herodes hycklande tal om tillbedjan då han sade: *Gå och sök noga efter barnet, och när ni har funnit det, underrätta mig, så att även jag kan komma och tillbe det.* Vilken tillbedjan det då var fråga om sägs några verser senare:

När Herodes såg att han hade blivit vilseledd av de visa männen, blev han ursinnig, och han lät döda alla de pojkar i Betlehem och hela dess omgivning som var två år och därunder, detta enligt den tid som han noga tagit reda på av de visa männen (Matt. 2:16).

Många tror att kristendomen medför frid på jorden i yttre mening. Och det är sant att många goda gärningar görs av de kristna som en frukt av tron. Men avgörande är att evangelium handlar om *friden med Gud*. Fastän vi är syndare som är värda att förkastas från Guds ansikte lär oss evangeliet att Jesus på korset tog på sig våra synder, ja hela världens synd. Julens budskap är att Gud själv har blivit människa. Som vår broder har han lidit törst och hunger, fått utstå lidande, hån och förakt och till sist blivit övergiven av Gud själv på korset. Men som människa har han också blivit uppväckt ur graven och farit upp till himmelen. Han sitter i denna stund på Faderns högra sida och manar gott för oss. Han är verkligen Guds Son och Marias son i en evigt odelbar person. Han är vår frid, vår tröst och glädje, och snart skall han komma tillbaka för att hämta alla sina trogna och föra dem in i den eviga saligheten hos Gud i himlen.

Vi läser idag om hur diakonen Stefanus genom tron var uppfylld av den helige Ande och full av iver att predika Guds ord och vinna människor för Kristus. Det står:

Stefanus var fylld av nåd och kraft och gjorde stora tecken och under bland folket. Då uppträdde några från den synagoga som kallades "De frigivnas", folk från Cyrene och Alexandria, Cilicien och Asien och började diskutera med Stefanus. Men de kunde inte stå emot den vishet och den Ande som här talade (Apg. 6:8-10).

Men det är ett stort misstag att tro att kristendomen är en religion som har världsförbättring som syfte. Det är inte en fråga om alla kyrkors synliga enhet för att världen skall tro, utan om enheten i Guds ord som redan finns där och som skänks oss av nåd. När änglarna sjöng "Ära vare Gud i höjden och frid på jorden, till människor hans välbehag" (Luk. 2:14), var det inte en fråga om den frid som avskaffar alla krig och gör våra samhällen till fridfulla platser utan kriminalitet och droger. Det är i stället "Friden med Gud", som kommer till oss här och nu genom evangelium. Detta är en underbar frid som övergår allt förstånd. Friden med Gud förutsätter att vi har hört Guds lag förkunna vårt totala syndafördärv. Bibeln säger om detta kort och rakt på sak: Hela världen är i den ondes våld (1 Joh. 5:19). Och Petrus skriver: Er motståndare djävulen går omkring som ett rytande lejon och söker efter vem han skall sluka (1 Petr. 5:8). Det är när detta budskap förkunnas med kraft som världens människor ofta blir rasande. Hur kan kyrkan förkunna att snälla, vänliga och trevliga människor är i djävulens våld? Man kan acceptera att detta kanske, möjligen, kan gälla de värsta tyrannerna och de förfärligaste brottslingarna, men absolut inte vanliga människor som gör så gott de kan. Och framför allt kan arvsynden inte gälla de små, oskyldiga barnen. En sådan förkunnelse anses vara överspänd och ett utslag av fanatism och s.k. "fundamentalism".

Men när det sanna evangeliet från juldagen ljuder in i syndens och otrons värld uppstår alltid splittring. Om detta säger vår text:

Menar ni att jag har kommit med fred till jorden? Nej, säger jag er, inte fred utan splittring. Ty härefter kommer fem i en och samma familj att vara splittrade, tre mot två och två mot tre, far mot son och son mot far, mor mot dotter och dotter mot mor, svärmor mot sonhustru och sonhustru mot svärmor. (v 51-53).

Detta betyder inte att familjerna skall upplösas, vilket somliga sekter kräver. Tvärtom lär Bibeln tydligt och klart att familjegemenskapen hör till Guds goda skapelse och till den naturliga lagen. Därför skall vi i glädje och fest också kunna ha julmiddag tillsammans oberoende av om några i familjen är ateister eller tillhör andra religioner och sekter. Men när det gäller den kyrkliga gemenskapen, bönerna, mässfirandet och allt som hör till det kristna livet gäller apostelns klara ord:

Var ivriga att bevara Andens enhet genom fridens band: en kropp och en Ande, liksom ni kallades till ett hopp, det som tillhör er kallelse, en Herre, en tro, ett dop, en Gud som är allas Fader, han som är över alla, genom alla och i alla (Ef. 4:3-6).

Denna enhet medger inga som helst undantag. De i familjen, släkten eller bland vännerna som inte håller fast vid hela den bibliska undervisningen kan inte delta i den andliga gemenskapen. De är välkomna som åhörare och inneslutna i våra förböner,

men så länge den läromässiga splittringen består kan de inte aktivt delta i den kristna kyrkogemenskapen. Detta är vad Jesu ord i dagens text betyder.

Tom Hardt skriver om detta: ”Den, som talar så till oss i dag, kände själv denna söndring, ty d. h. Skrift säger oss: **Det var nämligen så, att icke ens hans bröder trodde på honom** (Joh. 7 : 5). Han [Jesus] visste vad denna söndring innebär, och han vet, vad den innebär för hans trogna. Den innebär en börda, ett kors, men är just så en del av det helgelsens verk, som Gud i sin nåd och barmhärtighet utför med mig, arme och förtappade syndare: **Den som icke tager sitt kors på sig och efterföljer mig, han är mig icke värdig. Den som finner sitt liv, han skall mista det, och den som mister sitt liv, för min skull, han skall finna det** (Matt. 10:38f).” Så långt Tom Hardt.

Orsaken till söndringen är inte att bibeltroende kristna som vill hålla fast vid bekännelsen är hårda och kärlekslösa. Det är sant att det tyvärr också finns sådant bland de kristna och att detta då kan åstadkomma en syndig splittring. Det sker när man för någon *annan* orsak än den bibliska läran vägrar att ha gemenskap. Vår bekännelse säger uttryckligen att olikheter i fråga om mat och dryck och olika gudstjänstformer inte är kyrkoskiljande. Augsburgska bekännelsen lär: ”*För kyrkans sanna enhet är det inte nödvändigt att man överallt har likadana ceremonier eller bruk, som människor har inrättat*” (CA 7), och aposteln skriver:

Låt därför ingen döma er för vad ni äter och dricker eller i fråga om högtid eller nymånad eller sabbat (Kol. 2:16).

Allt sådant är fritt i Nya Testamentet, och de som inför sådana obibliska krav i kyrkan kallas *schismatiker*. Men de som för Guds ords skull håller fast vid att ingenting annat än Bibelns rena och klara lära skall få ljuda i kyrkan och hela dess undervisning är inga splittrare utan tvärtom trogna kristna som av hjärtat vill följa vad Gud har befallt.

Så gjorde Stefanus. Han förkunnade i sin långa, utförliga predikan först om Guds underbara gärningar i historien. Han talade om löftet till Abraham, om folkets räddning genom Josef och om uttåget ur Egypten genom Mose. Så framhöll också Stefanus löftet om den kommande Messias. Mose sade: **En profet som är lik mig skall Gud låta träda fram, en ur era bröders krets** (Apg. 7:37, 5 Mos. 18:15). Men Stefanus talade också om hur detta budskap bemöttes med motstånd av somliga i folket. De ville inte lyssna på Mose utan gjorde uppror mot honom: **Men våra fäder ville inte lyda honom. De stötte honom ifrån sig och vände i sina hjärtan tillbaka till Egypten** (Apg. 7:39).

Stefanus tillämpade detta på sina judiska motståndare, som inte ville ta emot evangeliet om Jesus: **Hårdnackade är ni och oomskurna till hjärta och öron. Alltid står ni emot den helige Ande, ni som era fäder** (Apg. 7:51). Så blev han en martyr.

När den kristna kyrkan i Stefanus efterföljd förkunnar lagens dom över all synd och ogudaktighet och därefter det rena evangeliet möter den alltid motstånd. Jesus säger ju i vår text:

Menar ni att jag har kommit med fred till jorden? Nej, säger jag er, inte fred utan splittring (v. 51).

När det kristna budskapet förkunnas rent och klart kommer det alltid att mötas av motsägelse. Detta fick också Maria höra av Simeon när Jesusbarnet bars fram i templet. Simeon välsignade Josef och Maria och sade sedan om Jesus:

Se, denne är satt till fall och upprättelse för många i Israel och till ett tecken som blir motsagt. Ja, också genom din själ skall det gå ett svärd. Så skall det bli uppenbart vad många människor tänker i sina hjärtan (Luk. 2:34f).

Vi skall därför inte bli förvånade när den kristna förkunnelsen möts av hån och motsägelse, förakt och förföljelse. Detta sker på många olika sätt. Det kan ske med yttre våld och makt som när alla rusade mot Stefanus med stenar och dödade honom. Det står:

När de hörde detta blev de ursinniga och skar tänder mot Stefanus. Men uppfylld av den helige Ande såg han upp mot himlen och fick se Guds härlighet och Jesus som stod på Guds högra sida. Och han sade: "Jag ser himlen öppen och Människosonen stå på Guds högra sida." Då skrek de och höll för öronen och stormade alla på en gång fram emot honom, och de drev ut honom ur staden och stenade honom (Apg. 7:54-58).

Sådana förföljelser har förekommit under kyrkans hela historia. Men förföljelsen visar sig också genom hån, förtal och angrepp mot den kristna läran och mot dem som troget håller fast vid den och förkunnar den. Detta har alltid varit kyrkans villkor. **Alla har ju inte tron**, säger aposteln (2 Tess. 3:2). När evangelium predikas rent och klart kommer många människor till tro medan andra blir motståndare. Vi skall då inte kasta bort vår frimodighet utan lugnt acceptera att detta är vad kristna alltid har fått uppleva. Så skriver aposteln:

Men i allt detta vinner vi en överväldigande seger genom honom som har älskat oss. Ty jag är viss om att varken död eller liv, varken änglar eller furstar, varken något som nu är eller något som skall komma, varken makter, höjd eller djup eller något annat skapat skall kunna skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre (Rom. 8:37ff).

Amen.

Bön. Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt ord har tröstat, lärt, förmanat och varnat oss. Hans Helige Ande stadfäste ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan ordets görare, och så dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålamod intill änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre och Frälsare. Amen.